

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku I. Spółka z o.o. w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanych: H. Spółki z o.o. i I. M.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 czerwca 2016 r.,
zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 6 lipca
2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 6 lipca 2015 r. odrzucił skargę kasacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniesioną od wyroku tego Sądu z dnia 20 lutego 2015 r. jako przedmiotowo niedopuszczalną.

W sprawie ustalono, że wnioskodawca I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością odwołał się od decyzji organu rentowego, w której określono podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zainteresowanej I. M. z tytułu podlegania ubezpieczeniom w charakterze

pracownika wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji z 27 stycznia 2014 r. w ten sposób, że ustalił, iż przychody osiągnięte przez I. M. z tytułu wykonywania umów cywilno-prawnych w miesiącu sierpniu 2008 r. i grudniu 2009 r. nie stanowią podstawy wymiaru składek zainteresowanej podlegającej ubezpieczeniom społecznym jako pracownika wnioskodawcy. Skargę kasacyjną wywiódł organ rentowy, który określił wartość przedmiotu zaskarżenia na 2.161 zł.

Sąd Apelacyjny uznał, że przedmiotem sporu nie jest podleganie ubezpieczeniom społecznym, a jedynie wysokość wymierzonych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, a zatem wartość przedmiotu zaskarżenia odnosi się do części stanowiącej różnicę pomiędzy sumą przypisanych w spornych decyzjach składek z umów cywilnoprawnych a kwotami składek wynikającymi z deklaracji płatnika. Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia odnośnie do zainteresowanej I. M. jest niższa niż 10.000 zł, to skarga kasacyjna okazała się przedmiotowo niedopuszczalna.

W zażaleniu pełnomocnik organu rentowego zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) i przyjęcie, że sprawy zainicjowane odwołaniem od decyzji opartej na tym przepisie, w których określa się podstawy wymiaru składek na poszczególne ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne mają charakter spraw, w których przedmiotem sporu jest tylko i wyłącznie kwestia wysokości składek należnych od danego płatnika składek. Tymczasem prawidłowa wykładnia tej regulacji prowadzi do jednoznacznego wniosku, że spór dotyczył podlegania obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, a ustalenie w decyzji wysokości podstaw wymiaru składek było jedynie wtórnym i następczym zabiegiem prawnym umożliwiającym uznanie, że dla danej osoby ubezpieczonej umowa cywilnoprawna nie stanowiła tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, a była nią umowa o pracę. Ponadto zarzucił naruszenie przepisów postępowania: art. 398 § 2 w związku z art. 398 § 1 k.p.c. przez błędne zastosowanie i niezasadne przyjęcie, iż skarga kasacyjna od wyroku Sądu Apelacyjnego nie jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Na wymienionych podstawach wnoszący zażalenie domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie miało usprawiedliwionych podstaw, ponieważ przedmiot postępowania odwoławczego stanowiła decyzja „wymiarowa”, a nie decyzja o ustaleniu podlegania pracowniczym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wydając decyzję wymiarową sam wnoszący zażalenie organ ubezpieczeń społecznych określił przedmiot i zakres odwołania, przeto dla potrzeb niedopuszczalnego kasacyjnego zaskarżenia nie może racjonalnie utrzymywać, że wydał kontestowaną decyzję także w niewymienionym w niej zakresie i przedmiocie ustalenia podlegania zainteresowanej pracowniczym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z przychodów uzyskiwanych za wykonywanie spornych umów. Powyższe oznaczało, że ograniczenie zakresu i przedmiotu zaskarżonej decyzji do określenia wysokości „podstawy wymiaru”, a w konsekwencji objęcie przedmiotem odwołania (sporu) wysokości składek należnych od określonej w decyzji podstawy ich wymiaru, wykluczało kasacyjne rozeznanie sprawy o nieobjęte zaskarżoną decyzją „pierwotne” ustalenie pracowniczego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z przychodów uzyskiwanych przez zainteresowaną za wykonywanie spornych umów cywilnoprawnych. Ugruntowany jest pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15 i 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, niepublikowane). Sprawa, w której wniesiono skargę kasacyjną, nie należy zatem do spraw wymienionych w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.

